

Asia: VN/10058/2020, STM053:00/2020

Lausuntopyyntö esityksestä kontaktien jäljitysovelluksen käyttöönotosta Covid-19-epidemian hallinnan tueksi

Kysymykset

1. Muistiossa esitellään mobiilisovellus tukemaan tartuntatautien jäljitystyötä ja tartuntaketjujen katkaisemista. Onko tämä tarkoituksenmukainen tapa jäljittää tartuntaketjuja?

ei pääosin

Avoimet huomiot koskien kysymystä 1

-Tällä hetkellä tarve kyseenalainen valtaosassa sairaanhoitopiireistä, joissa ei ole epidemiaa. Ihmiset välttävät ylimääräisiä lähikontakteja, joten sairastuneilla on yleensä vain vähän altistuskontakteja ja he tietävät lähikontaktinsa nimeltä. Sovelluksesta voisi olla hyötyä yleisötapauksissa, joissa ihmiset eivät tunne toisiaan. Tällä hetkellä näitä tilaisuuksia ei ole, mutta jossain vaiheessa niiden pitäminen sallitaan.

-Etäisyys on ehdotettu 2m, mikä on liian pitkä matka THL:n suosittelemaan 1,5m. Ohjelma ei ota huomioon sitä, miten ihmiset sijaitsevat: kasvokkain vai selät vastakkain. Niinpä antaa varoituksen vaikkapa kaupan jonosta, vaikka siinä ollaan tilanteessa, jolloin tauti ei leviä.

-Sovelluksen perusteella ei ole mahdollista arvioida altistumisriskin suuruutta. Riski on eri suuruinen riippuen siitä yskiikö altistaja vai ei.

-Sovellus ei ilmoita paikkaa tietoturvasyistä, jolloin emme pysty poistamaan altistusepäilyä millään konstilla ja laitamme nämäkin henkilöt karanteeniin tarpeettomasti.

- Haasteena on myös se, että mobiililaitte saattaa olla laukussa, pöydällä tai sosiaalitulojen kaapissa, jolloin voi tulla väärä hälytys.

-Lähes metrin virhemarginaali saattaa tulla myös riippuen siitä kummassa taskussa puhelin on.

- em. Nämä virhelähteet ja bluetooth-yhteyden epätarkkuus voivat johtaa joko altistuksen toteamatta jäämiseen tai väärään havaintoon altistumisesta. Näistä ongelmista jälkimmäinen aiheuttaa tarpeetonta huolta ja jäljitystiimin kuormittumista.

2. Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

kyllä pääosin

Avoimet huomiot koskien kysymystä 2

-Ongelmana on, että altistunut ei tiedä kenen vuoksi on altistunut. Siksi todellista riskiä altistuksesta on vaikea arvioida.

3. Onko muistiossa tunnistetut lainsäädäntömuutokset riittävät?

ei kantaa

Avoimet huomiot koskien kysymystä 3

-

4. Mahdolliset yksilöidyt säädösmuutosehdotukset

-

5. Mitä hyötyjä arvioitte sovelluksella olevan ja mille tahoille?

-Isojen tapahtumien osalta jäljitystyö saattaisi helpottua tilanteessa, jossa se muutoin olisi mahdotonta arvioida tai jäisi tuntemattomaksi.

-Työpaikan selvittelyissä voisi joissakin tilanteissa auttaa, jos henkilöt eivät ole varmoja lähikontaktin kestosta.

6. Millaisia riskejä valmisteluun tai sovelluksen käyttöön voi kohdistua?

-Väärin positiivisten ja väärin negatiivisten määrä voi kasvaa suureksi

-Sovelluksesta ei ole hyötyä, jos tarpeeksi moni ei lataa ohjelmaa.

-Anonymiteetti käyttäjän suuntaan johtaa siihen, että jäljitystyössä on vaikea arvioida altistumisen riskiä, jos ei tiedä tilannetta esim. kaupan jono vrt kasvokkain oleminen.

7. Muut huomiot muistiosta ja liitteestä. Voit esittää myös näkemyksiä jäljitysprosessissa tarvittavaan tiedonhallinnan ja tietojärjestelmien kehitykseen.

-

Kinnunen Juha
Keski-Suomen keskussairaala

Paloneva Juha
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä